

Sygn. akt: I C 246/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 sierpnia 2021 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	Tadeusz Trojanowski

po rozpoznaniu w dniu 6 sierpnia 2021 roku w Gliwicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) z siedzibą w W.

przeciwko Z. L. i E. L.

o zapłatę

- zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 159 036,32 (sto pięćdziesiąt dziewięć tysięcy trzydzieści sześć ³²/100) złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 4 lutego 2021 roku do dnia zapłaty;
- zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 13.369 (trzyście trzydzieści sześć) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu .

SSO Tadeusz Trojanowski

Sygn. akt I C 246/21

UZASADNIENIE

Powód (...) z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanych Z. i E. L. solidarnie kwoty 159 036,92 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz obciążenie pozwanych kosztami procesu. W uzasadnieniu wskazał, iż łączyła go z pozwanymi umowa kredytu zabezpieczonego na nieruchomości na mocy której udostępnił powodowi określoną kwotę pieniężną. Pozwani zobowiązani do terminowej spłaty rat kredytu nie wywiązali się z umowy. Zadłużenie z tytułu przedmiotowego kredytu jest wymagalne. Przed wniesieniem pozwu powód bezskutecznie wzywał pozwanych do jego uregulowania, ewentualnie do ustalenia warunków jego spłaty.

Sąd wydał nakaz zapłaty w którym uwzględnił żądanie pozwu w całości (sygn. akt I Nc 38/21). Pozwani w sprzeczności z nakazem zapłaty wnieśli o oddalenie powództwa oraz obciążenie powoda kosztami postępowania. W uzasadnieniu zaprzeczyli, by na kredycie powstało zadłużenie uzasadniające wypowiedzenie umowy w związku z tym wypowiedzenie jako złożone z naruszeniem ustawowej procedury jest czynnością nieważną. Nadto powód nie wykazał, by osoby podpisane pod oświadczeniem woli o wypowiedzeniu umowy były do tego należycie umocowane. Wobec powyższego powództwo jest w najlepszym razie przedwczesne. Nadto roszczenie jest nieudowodnione co do wysokości.

Sąd ustalił:

Strony w dniu 25 października 2013 roku zawarły umowę kredytu zabezpieczonego na nieruchomości (...) na mocy której powód zobowiązywał się udostępnić pozwanym 234293,05 zł. Stopa oprocentowania kredytu wynosiła 5,56%, stopa referencyjna Wibor 3M 2,66 %. Kredyt zaciągnięto na 360 miesięcy z przeznaczeniem na spłatę zobowiązań niezwiązanych z działalnością gospodarczą (inny kredyt hipoteczny) oraz spłatę innej pożyczki. Raty miały wynosić początkowo po 1343,90 zł miesięcznie; następnie po zmianach harmonogramu uwzględniających zmiany stopy procentowej oraz przedłużenie okresu ubezpieczenia niskiego wkładu własnego kredytu wysokość rat wynosiła 1036,54; 1040,21 zł; 1095,19 zł; 1228,93; 1230,29; 1314,29 zł; 1213,33 zł; 1210,86 zł; 1213,37 zł; 1214,63 zł; 1213,33 zł; 1212,02 zł; 1206,76 zł; 1210,73 zł; 1214,74 zł; 1213,40 zł; 1203,93 zł; 1254,72 zł; 1250,54 zł (harmonogramy k. 97 - 125). Powód zastrzegł na swoją rzecz prowizję w wysokości 1% kwoty kredytu. Całkowita kwota do zapłaty na dzień zawarcia umowy wynosiła 520 100,50 zł. oprocentowanie zadłużenia przeterminowanego wynosiło 16%. Kredyt miał być wypłacany w transzach oraz zabezpieczony poprzez hipotekę na oznaczonej nieruchomości, pełnomocnictwo do rachunku, ubezpieczenie niskiego wkładu własnego, cesję praw z polis ubezpieczeniowych. Powód jako kredytodawca w razie niespłacenia należności w terminie mógł naliczać odsetki od zadłużenia przeterminowanego począwszy od dnia wymagalności do dnia poprzedzającego jego spłatę; oprocentowanie to było zmienne i stanowiło 4 – krotność stopy lombardowej NBP. W takim wypadku powód mógł obciążyć pozwanym kosztami powstałymi w wyniku nie wywiązania się z umowy; mógł również - bez odrębnej dyspozycji pozwanym i niezależnie od ich innych dyspozycji - zaspokoić swoje należności z wpływów na rachunek oszczędnościowo - rozliczeniowy pozwanym lub jakkolwiek inny ich rachunek. Strony miały prawo wypowiedzieć umowę z zachowaniem 30 – dniowego terminu wypowiedzenia. Powód nadto mógł wypowiedzieć całkowicie lub częściowo umowę w przypadku stwierdzenia zagrożenia w spłacie kredytu, w przypadku braku realizacji przez pozwanym postanowień umowy mających wpływ na ich zdolność kredytową a nadto w przypadku zalegania ze spłatą dwóch kolejnych pełnych rat kredytu – po uprzednim wezwaniu do zapłaty w terminie 7 dni. Od dnia następnego po upływie okresu wypowiedzenia całe zobowiązanie z tytułu udzielonego kredytu staje się wymagalne i traktowane jest jako zadłużenie przeterminowane. Uregulowanie zobowiązań przeterminowanych nie wyklucza możliwości wypowiedzenia umowy (umowa k. 22 - 34).

W chwili zawarcia umowy kredytu pozwani byli zaznajomieni z obowiązującymi u powoda taryfą opłat i prowizji dla klientów indywidualnych oraz regulaminem udzielania osobom fizycznym kredytów zabezpieczonych na nieruchomości (parafowane przez pozwanym taryfa i regulamin k. 126 - 135). Nadto wyrazili oni zgodę na pobranie ze swojego rachunku kosztów związanych z zawarciem umowy (k. 136). Kredyt został uruchomiony oraz wypłacony w trzech transzach: w dniu 28 października 2013 roku oraz 17 grudnia 2013 roku (dyspozycje k. 137 - 146). Pozwani kredyt spłacali regularnie do września 2020 roku po czym, po ponad czteromiesięcznej przerwie w dniu 27 stycznia 2021 roku wpłacili tytułem zaległych za ten okres rat, kapitału, odsetek oraz ubezpieczenia łącznie 61 502,07 zł. Była to ostatnia wpłata pozwanym. Po jej dokonaniu do spłaty pozostało 158 333,32 zł. Na dzień 1 lutego 2021 roku zaległość z tytułu umowy wynosiła 159 036,32 zł w tym kapitał 158 333,32 zł oraz odsetki karne 703 zł (historia rachunku kredytowego k. 146 - 239)

Pismami z 15 lipca 2020 roku powód poinformował pozwanym o zaległości w wysokości 1081,63 zł prosząc o dokonanie wpłaty na oznaczony rachunek i pouczając o możliwości wnioskowania o restrukturyzację zadłużenia (pisma k. 83 - 84). Kolejnymi pismami z 21 sierpnia 2020 roku powód wezwał pozwanym do dokonania spłaty w terminie 14 dni roboczych spłaty zadłużenia przeterminowanego wynoszącego wówczas 2183,59 zł (2177,69+5,90 koszt wysyłki pisma) ponownie wskazując na możliwość wnioskowania o restrukturyzację zadłużenia i zapowiadając – w razie nieskorzystania z tego uprawnienia - wypowiedzenie umowy. Pisma te doręczono pozwanym w dniu 26 sierpnia 2020 roku (ostateczne wezwania do zapłaty z potwierdzeniami doręczeń k. 85 - 88). Wszystkie wyżej wymienione pisma zostały podpisane przez osoby należycie umocowane do działania w imieniu powodowego banku (pełnomocnictwa k. 89 - 91)

Pismem z 26 października 2020 roku powód wypowiedział pozwanym umowę informując o wysokości zadłużenia przeterminowanego 2974,50 zł sygnalizując, iż w razie uregulowania tego zadłużenia wypowiedzenie staje się nieskuteczne. Zaś w przypadku braku spłaty zadłużenia przeterminowanego lub spłaty niepełnej całości zobowiązań z niej wynikających stanie się wymagalna w całości. Wówczas w razie niespłacenia całości zadłużenia powód

zapowiedział skierowanie sprawy na drogę postępowania sądowego. Pisma te pozwani odebrali w dniu 29 października 2020 roku (wypowiedzenia z potwierdzeniami odbioru k. 8 - 15).

Pismami z 4 grudnia 2020 roku powód wezwał pozwanych do zapłaty wymagalnego zadłużenia z tytułu umowy; zadłużenie to wówczas wynosiło łącznie 219 855,93 zł w terminie 7 dni pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Wezwania te doręczono pozwanym w dniu 17 grudnia 2020 roku (wezwania z potwierdzeniami odbioru k. 16 - 21).

Na dzień 1 lutego 2021 roku zadłużenie pozwanych z tytułu umowy wynosiło 159 036,92 zł w tym należność główna (kapitał 158 333,32 zł + odsetki od zobowiązania przeterminowanego 703 zł – wyciąg z ksiąg k. 7).

Powyższe ustalenia faktyczne poczyniono na podstawie dokumentów podlegających z mocy art. 243² kpc zaliczeniu w poczet materiału dowodowego. Ich prawdziwość oraz autentyczność nie została zakwestionowana przez żadną ze stron; nie wzbudziła również wątpliwości Sądu. W ocenie Sądu rozstrzygnięcie sprawy możliwe było w oparciu o znajdujące się w aktach sprawy dokumenty.

Sąd zważył:

Powództwo podlegało całkowitemu uwzględnieniu. Zgodnie z art. 69 ust. 1 Prawa bankowego przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Pozwany był dłużnikiem osobistym powoda a zatem jego odpowiedzialność należało ocenić przez pryzmat przepisów o odpowiedzialności kontraktowej. Zgodnie z art. 471 kc dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Do przesłanek odpowiedzialności kontraktowej należy zatem zaliczyć: niewykonanie bądź nienależyte wykonanie zobowiązania (naruszenie zobowiązania), fakt poniesienia szkody, związek przyczynowy pomiędzy niewykonaniem bądź nienależytym wykonaniem zobowiązania a szkodą. Domniemuje się odpowiedzialność dłużnika. To na dłużniku spoczywa ciężar dowodów na okoliczność wykonania zobowiązania lub też braku odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania.

W zasadzie jedną sporną kwestią w niniejszej sprawie była prawidłowość wypowiedzenia przez powoda umowy kredytu pozwanym. Kwestie te regulują przepisy art. 75 c ust. 1 i 2 oraz 75 ust. 1 i 2 ustawy Prawo bankowe. Zgodnie z ich treścią jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych. W wezwaniu, o którym mowa w ust. 1, bank informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia. (art. 75c). W przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu albo w przypadku utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej bank może obniżyć kwotę przyznanego kredytu albo wypowiedzieć umowę kredytu, o ile ustawa z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne nie stanowi inaczej. Termin wypowiedzenia (...) o ile strony nie określą w umowie dłuższego terminu, wynosi 30 dni, a w razie zagrożenia upadłością kredytobiorcy - 7 dni.

Regulacja ustawowa została doprecyzowana w umowie o czym mowa w poprzedniej części uzasadnienia. W umowie doprecyzowano przesłanki (dwie pełne kolejne raty kredytu par. 11 ust. 2 umowy – k. 33) oraz tryb wypowiedzenia (wezwanie do zapłaty w terminie 7 dni, wypowiedzenie umowy – par. 11 ust. 2 umowy – k. 33). W niniejszej sprawie powód pierwsze wezwanie do zapłaty wystawił w dniu 15 lipca 2020 roku; wskazał w nim wysokość zaległości, datę jej powstania oraz poinformował o możliwości wnioskowania o restrukturyzację zadłużenia. Pisma te zatem spełniają warunki określone w art. 75 c ustawy prawo bankowe. W tej dacie zaległość w spłacie raty wynosiła 16 dni; dzień wcześniej, w dniu 14 lipca 2020 roku pozwani uiścili z opóźnieniem 48 dni kwotę 1100 zł; w tym czasie zaległość wynosiła 2181,62 zł. Biorąc pod uwagę termin płatności raty 7 dnia każdego miesiąca należało uznać, iż w tamtym

momencie spełniona była przesłanka zalegania z dwiema kolejnymi ratami kredytu: płatne 7 czerwca oraz 7 lipca 2020 roku (historia rachunku k. 160v - 161). Ponieważ pozwani na te pisma nie zareagowali powód ponowił wezwanie wzywając do zapłaty zadłużenia przeterminowanego, obliczonego na łączną kwotę 2183,59 zł wskazując, iż jest to ostateczne wezwanie do zapłaty przed wypowiedzeniem umowy; do zapłaty wyznaczono termin ustawowy 14 dni; wezwania te doręczono pozwanym w dniu 26 sierpnia 2020 roku. Oświadczenie woli o wypowiedzeniu umowy nosi datę 26 października 2020 roku; zostało ono zatem złożone w dwa miesiące po doręczeniu ostatecznych wezwań do zapłaty. Tymczasem wyżej przytoczona wpłata 1100 zł z 14 lipca 2020 roku – jak wynika z historii rachunku bankowego okazała się jedną z ostatnich: pozwani jeszcze wpłacili 1300 zł w dniu 9 września 2020 roku a zatem nie zastosowali się do treści ostatecznego wezwania. Kolejną wpłatą była wpłata z 27 stycznia 2021 roku w wysokości 61502,07 zł. Biorąc powyższe pod uwagę należało uznać, iż powodowy bank w żaden sposób nie naruszył zarówno regulacji ustawowych jak i umownych dotyczących wypowiedzenia umowy. Czynność ta jest wobec pozwanych skuteczna. Zarzuty pozwanych odnośnie wypowiedzenia są natomiast nietrafne. Powództwo nie jest przedwczesne; roszczenia z tytułu umowy w ocenie Sądu były w chwili wniesienia pozwu a tym bardziej w chwili wyrokowania (zamknięcia rozprawy) wymagalne. Nadto nieprawdziwy okazał się zarzut braku umocowania do składania oświadczeń woli o wypowiedzeniu umowy osoby (pracownika powoda) podpisanego pod tymi oświadczeniami. Wszyscy pracownicy korespondujący z pozwanymi w jakiegokolwiek sprawie byli do tego przez powoda należyście umocowani.

W ocenie Sądu powód wykazał istnienie oraz zasadność roszczenia zarówno co do zasady jak i co do wysokości. Z kolei pozwani nie przedstawili przekonujących dowodów przemawiających za oddaleniem powództwa w jakimkolwiek zakresie; argumenty przytoczone w odpowiedzi na pozew były nietrafne. Wysokość żądania została wykazana nie tylko wyciągiem z ksiąg bankowych ale również dokumentami o charakterze analitycznym takimi jak: umowa, polecenia uruchomienia transz kredytu; historia rachunku bankowego; harmonogramy spłat, taryfa opłat i prowizji bankowych stosowanych przez powoda; regulamin kredytowania. Prawdziwość oraz autentyczność tych dokumentów nie została w sposób przekonujący zakwestionowana przez stronę pozwaną. Wypowiedzenie umowy było skuteczne, i nie było działaniem przedwczesnym. Pozwani mieli realną możliwość zapoznania się z treścią kierowanych do nich pism. Mieli oni świadomość jakiego rodzaju umowę zawiera i jakie wiążą się konsekwencje z niedotrzymaniem jej warunków. Winni oni mieć na uwadze w szczególności par. 7 ust. 6 umowy. Należało zatem uznać, iż ponoszą oni odpowiedzialność za niewykonanie zobowiązania z tytułu łączącej go z powodem umowy kredytu, które winni byli wykonać zgodnie z jego treścią oraz z zachowaniem należytej staranności (art. 354 – 355 k.c.).

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji. O kosztach orzeczono na zasadzie art. 98 kpc w zw. z art. 99 kpc. Na zasądzone koszty składają się opłata od pozwu 7952 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa procesowego 17 zł; koszty zastępstwa procesowego wg. rozporządzenia w sprawie opłat za czynności radców prawnych 5400 zł (par. 2 pkt 5 rozporządzenia).

SSO Tadeusz Trojanowski